

Sygn. akt I CSK 708/14

POSTANOWIENIE

Dnia 22 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tadeusz Wiśniewski

w sprawie z wniosku G. L. i B. L.

przy uczestnictwie Miasta W.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 kwietnia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika

od postanowienia Sądu Okręgowego w W.

z dnia 5 lutego 2014 r., sygn. akt V Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestnik postępowania wskazał na rzekomo istniejące w orzecznictwie rozbieżności co do zakresu i sposobu stosowania przepisów art. 381 k.p.c. i art. 382 k. p. c. w zw. z art. 670 k.p.c. i art. 677 k.p.c. Owa rozbieżność skutkować ma, zdaniem uczestnika, konieczność udzielenia przez Sąd Najwyższy odpowiedzi na pytanie, czy w postępowaniu nieprocesowym o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości w drodze zasiedzenia Sąd II instancji może pominąć lub oddalić nowe wnioski dowodowe złożone przez jednego z uczestników dopiero na etapie składania apelacji, czy też nowy materiał dowodowy stwierdzający istnienie bądź nieistnienie materialnoprawnych przesłanek zasiedzenia Sąd II instancji powinien dopuścić na wniosek strony bądź z urzędu (art. 610 § 1 k.p.c. w zw. z art 670 i 677 k.p.c.).

Powołanie się na tę przesłankę wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne kontrowersje, nie doczekał się jeszcze wykładni bądź też, jego niejednolita interpretacja prowadzi do wydawania przez sądy odmiennych rozstrzygnięć w sprawach o identycznym lub zbliżonym stanie faktycznym. Należy jednak przytoczyć przykłady takich orzeczeń i wykazać istniejące między nimi rozbieżności (por. nie publikowane postanowienia SN z dnia 24 października 2012 r., I PK 144/12, z dnia 13 czerwca 2008 roku, III CSK 104/08, z dnia 28 marca 2007 roku, II CSK 84/07, z dnia 12 grudnia 2008 roku, II PK 220/08). Skarżącego obarcza przy tym ciężar przedstawienia wyodrębnionej i pogłębionej argumentacji prawnej, wyszczególniającej dostrzegane przez stronę poważne wątpliwości interpretacyjne (por. niepublikowane postanowienia SN z dnia 8 lipca 2009 roku, I CSK 111/09, z dnia 12 grudnia 2008 roku, II PK 220/08).

Zakres i sposób stosowania wskazanych przez uczestnika postępowania przepisów został wyjaśniony w wieloletnim i utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego i nie wywołuje żadnych rozbieżności mogących skutkować koniecznością przyjęcia jego skargi kasacyjnej do rozpoznania przez Sąd Najwyższy. Zgodnie z art. 670 k. p. c., sąd rozpoznający sprawę o stwierdzenie nabycia spadku bada z urzędu, kto jest spadkobiercą. Podobnie rzecz ma się z rolą przepisu art. 677 k.p.c., zgodnie z którym, sąd stwierdza nabycie spadku przez spadkobierców,

choćby były nimi osoby inne niż te, które wskazali zainteresowani. W takim wypadku, gdy w wyniku przeprowadzonego postępowania o stwierdzenie zasiedzenia własności, Sąd ustali, że własność nabyła inna osoba niż wnioskodawca, to stwierdzi to w orzeczeniu.

Sąd może skorzystać z nowych dowodów w postępowaniu apelacyjnym, jeżeli uzna, że zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala mu wypełnić nałożonego nań obowiązku, tj. wydania orzeczenia co do nabycia własności przez daną osobę. Nie jest jednak tak, że sąd II instancji na etapie postępowania apelacyjnego ma obowiązek dopuszczać i przeprowadzać wszelkie nowe dowody zgłoszone przez strony tylko dlatego, że działa z urzędu, sądowi przysługuje bowiem uprawnienie do pomijania nowych faktów i dowodów, jeżeli strona mogła powołać je przed sądem I instancji, a potrzeba ich powołania nie wyniknęła później (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2013 r., IV CSK 380/12).

W razie uznania, że przedstawione dowody nie dają podstawy dla właściwego określenia kręgu spadkobierców, a w jego ramach oceny ważności testamentu, może nałożyć na uczestników określone obowiązki dowodowe i egzekwować ich wykonanie przez zastosowanie właściwych konsekwencji procesowych. Nie oznacza to, że sąd powinien zastępować uczestników postępowania w udowodnieniu okoliczności istotnych dla wykazania ich praw, ponieważ art. 670 k.p.c. nie wyłącza ani nie zastępuje przepisów regulujących reguły postępowania dowodowego. Takie stanowisko wyrażone zostało w orzecznictwie Sądu Najwyższego (uchwała z dnia 24 października 2001 r., III CZP 20/02, Nr 5, poz. 61; postanowienia z dnia 26 stycznia 1999 r., III CKN 134/98, niepubl. z dnia 9 lutego 1999 r., I CKN 917/98, niepubl.; z dnia 24 września 2009 r., IV CSK 129/09, niepubl.; z dnia 3 grudnia 2010 r., I CSK 37/10, niepubl.).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 1 *a contrario* k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

[l.n.]